

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Інтернаціоналізація вищої освіти України
в умовах полікультурного світового простору:
стан, проблеми, перспективи**

**МАТЕРІАЛИ ПІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІИ
(Маріуполь, 18-19 квітня 2018 року)**

**МАРІУПОЛЬ
МДУ
2018**

УДК 378.014.53(477)

ББК 74.48.я43

I-73

Відповідальні редактори: д.ф-м.н., проф. **М. Стріха**; чл.-кор. НАПН України, д.пед.н., проф. **О. Топузов**; **І. Стокоз**; чл.-кор. НАПН України, д.політ.н., проф. **К. Балабанов**

Члени редколегії: проф. **Х. Бакірдіс**; акад. НАН України, чл.-кор. НАПН України, д.соціол.н., проф. **В. Бакіров**; д.філол.н., проф. **О. Бондарева**; д.е.н., проф. **О. Булатова**; проф. **К. Іллюмінаті Поркарі**; проф. **В. Карайоргіс**; д.політ.н., проф. **С. Корнеа**; **О. Кочурін**; д.філос.н., с.н.с. **С. Курбатов**; акад. НАПН України, д.е.н., проф. **А. Мазаракі**; **Н. Оксенчук**; д.політ.н., проф. **І. Оніщенко**; д.філол.н., проф. **О. Павленко**; чл.-кор. НАПН України, д.філос.н., проф. **П. Саух**; к.ю.н. **М. Семенишин**; к.політ.н., проф. **М. Трофименко**; д.соціол.н., проф. **С. Щудло**.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Маріупольського державного університету
(протокол № 9 від 28.03.2018)

УДК 378.014.53(477)

ББК 74.48.я43

I-73

Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи : матер. II міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 18-19 квітня 2018 р. – Маріуполь : МДУ, 2018. – 646 с.

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи», які різнобічно висвітлюють питання інтернаціоналізації вищої освіти; розглядаються фактори, що впливають на створення нових можливостей і підвищення доступності вищої освіти та забезпечення її якості; окремо приділено увагу проблемам нормативно-правового забезпечення розвитку міжнародного співробітництва в сфері вищої освіти України, академічній мобільності, розвитку лідерського потенціалу університетів і конкурентоспроможності сучасних вишів в умовах глобалізації; розглядаються проблеми підготовки вчителя Нової української школи. Видання адресоване науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти.

Кадченко Л. П. ФАКТОРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТІСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕМОВНОМУ ВИЩОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ЗАКЛАДІ.....	376
Кажан Ю. М. ОНЛАЙН-КУРС ЯК ІНТЕГРАЛЬНА ЧАСТИНА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ (ОПИС ДОСВІДУ).....	377
Качан О. А., Пристинський В. М. «СПОРТ ЗАРАДИ РОЗВИТКУ» – АКТУАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	379
Коновал О. А., Туркот Т. І., Соломенко А. О. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	380
Лісниченко А. П. ЦІЛЕПОКЛАДАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЯК СПОСІБ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ НОВОГО ПОКОЛІННЯ.....	383
Маслова Г. М. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ...	384
Мельник Л. В., Верета В. А. ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ РОБОТИ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	386
Мойсеєнко Р. М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З УЧНЯМИ.....	387
Ніконенко Т. В. ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ МАГІСТРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗДІЙСНЮВАТИ РЕФЛЕКСИВНУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....	389
Петрова А. І., Подзигун О. А., Клос Н. С. ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	391
Рибалко Л. С. З ДОСВІДУ ВИКЛАДАННЯ ПЕДАГОГІКИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	393
Романець Л. М., Романюк І. М. СТВОРЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ШКІЛЬНИХ КУРСІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	395
Селищева І. А. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ У СВІТЛІ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»	397
Слижук О. А. ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ-СЛОВЕСНИКІВ ДО ВИКЛАДАННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ.....	399
Терещенко С. І. РЕФОРМУВАННЯ УЧБОВИХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНОЇ ОСВІТИ В МІСТІ МАРУПОЛІ.....	401
Трубавіна І. М., Васильєва С. О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВИМОГ ДО ПІДГОТОВКИ УКРАЇНСЬКОГО ВЧИТЕЛЯ (ДРУГА ПОЛОВИНА 60 РР. – 1991 Р.) ТА В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	403
Удовиченко Н. К. ПОЗИТИВНИЙ АНАЛІЗ ПОМИЛОК В УМОВАХ ГІБРИДНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	405
Хаджинова І. В. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	407
Яшкова М. О. МОЖЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ INSTAGRAM ЯК РЕСУРСА ВЕБ 2.0. В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ.....	408

СЕКЦІЯ VII

ПОЛІКУЛЬТУРНА ОСВІТА В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

Артюмова Є. О. САМОРЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ВІРТУАЛЬНОЇ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ.....	411
Вайцман М. НОВЕ БАЧЕННЯ УРОКІВ ГОЛОКОСТУ.....	412
Воєвутко Н. Ю. АНАЛІЗ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ГЕНДЕРНОЇ АСИМЕТРІЇ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ РЕСПУБЛІКИ КІПР.....	413
Гапєєва І. В. КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В ПЕРЕКЛАДІ.....	414
Грива Е., Пападопулос І. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГРЕЦІЇ ДО РОЗВИТКУ ВМІНЬ ТА СТРАТЕГІЙ ВИКЛАДАННЯ В ПОЛІКУЛЬТУРНИХ КЛАСАХ....	416
Єжевський М. КОРРЕЛЯЦІЯ МІЖ НАУКОВИМИ ТА РЕЛІГІЙНИМИ КОГНІЦІЯМИ.....	418

positive analysis of errors is described, an example of its application is described at Nizhyn State Mykola Gogol University, and it is indicated by its developmental and motivational functions.

Keywords: hybrid learning, foreign language, language error, positive analysis of errors.

УДК 373.3.011.33 (477)

Хаджинова І. В.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У тезах розглядається необхідність впровадження компетентнісного навчання у початковій школі, яка являє собою базисну підготовку учнів до подальшого навчання. Зазначено, що результатом такого навчання повинно стати набуття ключових компетентностей, які формуються у процесі освітньої діяльності. Для реалізації компетентнісного навчання доцільним визначено використання особистісно-орієнтованого і діяльнісного підходів у навчанні, які допоможуть у повній мірі розкрити потенціал дитини.

Ключові слова: компетентність, ключові компетентності, компетентнісний підхід, особистісно-орієнтоване навчання., початкова школа.

Сучасному суспільству необхідні самостійні, ініціативні, відповідальні громадяни, здатні ефективно взаємодіяти у виконанні соціальних, виробничих і економічних завдань. Саме ці пріоритети лежать в основі реформування закладів загальної середньої освіти, головним завданням яких є підготовка компетентної особисті, здатної знаходити правильні рішення у конкретних навчальних, життєвих, а в майбутньому і професійних ситуаціях.

Початкова школа посідає особливе місце у структурі загальної середньої освіти, оскільки цей період є початком навчальної діяльності. Навчальний процес у початковій школі є основою забезпечення базису загальноосвітньої підготовки учнів. Початкова школа протягом чотирьох років, в умовах цілеспрямованого навчання і виховання, забезпечує подальше становлення особистості дитини, її інтелектуальний, фізичний, морально-етичний, мовленнєвий, естетичний, соціальний та емоційно-вольовий розвиток.

Реформування загальної середньої освіти відбувається в рамках впровадження Концептуальних положень Нової української школи і розробки Державного стандарту початкової освіти, який пройшов громадське обговорення та рекомендований МОН України для запровадження у навчально-виховний процес початкової школи з 1 вересня 2018-2019 навчального року [3;4].

Ідея компетентнісного підходу – одна із відповідей на запитання, який результат освіти необхідний особистості і затребуваний сучасним суспільством. Необхідність запровадження компетентнісного підходу у навчанні викликана цілою низкою чинників, серед яких провідними є зниження якості освіти, перевантаження учнів знаннями, необхідність запровадження особистісно-орієнтованого навчання на всіх рівнях загальної середньої освіти.

Компетентнісний підхід передбачає орієнтацію освітнього процесу на досягнення результату, який відображається ключовими компетентностями: спілкування державною мовою, спілкування іноземними мовами, математична компетентність, компетентності у природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова компетентність, обізнаність та самовираження у сфері культури, вміння вчитися впродовж життя, ініціативність і підприємливість, соціальна та громадянська компетентності, екологічна грамотність і здорове життя. У Концепції Нової української школи зазначається, що для реалізації цього підходу необхідно змістити акценти з накопичення нормативно визначених знань, умінь і навичок на вироблення і розвиток умінь діяти, застосовувати досвід у проблемних умовах.

Запровадження нового стандарту школи дає учителю автономію у досягненні необхідних результатів, що обумовлено запровадженням діяльнісного та особистісно-орієнтованого підходів до організації навчальної діяльності учнів.

Компетентнісне навчання передбачає перехід у змісті освіти від моделі «для всіх» на суб'єктні надбання окремого учня, і важливо, щоб ці надбання можна було виміряти. Найбільш зручно відійти від моделі «для всіх» у змісті навчальної роботи, якщо учні будуть засвоювати знання у процесі практичної роботи [1].

Впровадження особистісно-орієнтованого підходу, заснованого на ідеології дитиноцентризму, надасть змогу вчителю варіювати зміст та форму навчального процесу, вибір яких повинен здійснюватися педагогом з урахуванням цілі розвитку кожної дитини, її психологічної та педагогічної підтримки в пізнавальному процесі. Таким чином, основною особливістю особистісно-орієнтованого навчання є перетворення учня в справжнього суб'єкта навчального процесу, який має можливість повноцінно реалізувати в ньому свою індивідуальність, свій спосіб життєдіяльності, а вчитель при цьому виступає як організатор і координатор діяльності учня і забезпечує його самовизначення в соціальному середовищі і збагачення системою гуманістичних цінностей.

Традиційна модель освіти, на відміну від компетентнісної, закладає у зміст програми навчальний матеріал, який регламентує і описує знання й вміння, які є обов'язковими для засвоєння. Головним у роботі учителя є дотримання змісту програмового матеріалу – учень повинен відтворити

поняття та уміння, що прописані у програмі. Натомість, використання діяльнісного підходу в освітньому процесі передбачає засвоєння знань у меншій кількості і у процесі діяльності, точніше задля цієї діяльності. В учнів є мотивація отримати інформацію, яку вони зможуть перетворити у практичні знання і уміння. Тоді як традиційна система навчання залучає учня до вивчення нового на підставі того, що це знання є новим для учня [6].

Отже, перспектива компетентнісного навчання полягає в тому, що його впровадження в педагогічну практику дозволить надати теоретичному навчальному матеріалу практичну спрямованість. Результатом компетентнісного підходу у навчанні повинно стати надбання учнями ключових компетентностей, які спрямовані на розвиток потенціалу дитини.

Список використаної літератури

1. Байбара Т. М. Компетентнісний підхід в початковій освіті: теоретичні засади. *Початкова школа*. 2010. № 8. С. 46–50.
2. Терещук А. І. Компетентнісний підхід як провідний засіб реформування змісту технологічної освіти у початковій школі. *Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти: матеріали конф.* URL: <http://www.cuspu.edu.ua/ua/aktualni-problemy-doshkilnoi-ta-pochatkovoi-osvity/materialy-konferentsii/7561-kompetentnisnyu-pidkhid-yak-providnyy-zasib-reformuvannya-zmistu-tekhnologichnoi-osvity-u-pochatkoviy-shkoli> (дата звернення: 23.03.2018).
3. Концепція Нової української школи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/> (дата звернення: 25.03.2018).
4. Державний стандарт початкової освіти від 21.02.2018. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti> (дата звернення: 25.03.2018).
5. Бібік Н. М. Компетентність і компетенції у результатах початкової освіти. *Науковий часопис НПУ ім. Михайла Драгоманова*. 2010. Сер. 17. Вип. 17.
6. *Нова українська школа: порадник для вчителя / під заг. ред. Н. М. Бібік. Київ, 2017. 206 с.*

I. Hadzhinova

COMPETENT APPROACH TO TEACHING ELEMENTARY SCHOOL PUPILS AS A MEANS OF REALIZING THE CONCEPT OF A NEW UKRAINIAN SCHOOL

The need for introduction of competency education in elementary school, which represents the basic preparation of students for further education, is considered in the theses. It is noted that the results of such learning should become the acquisition of key competencies, which are formed during educational activities.

For the implementation of competence learning it is reasonable the use of personality-oriented and activity approaches in teaching that will help to fully disclose the potential of the child.

Keywords: competence, key competencies, competency approach, personality-oriented learning, elementary school.

УДК 372.881.22:004(043)

Яшкова М. О.

МОЖЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ INSTAGRAM ЯК РЕСУРСА ВЕБ 2.0. В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

У тезах розглядаються основні тенденції розвитку освіти 2.0 в сучасних умовах Нової української школи. Проаналізовано ефективність та особливості впровадження технологій Web 2.0 у навчальний процес з іноземної мови. Висвітлено переваги навчання з використанням електронних ресурсів. Окреслено деякі можливості використання соціальної мережі Instagram для організації навчального процесу в умовах сучасної української школи.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, Web-технології, сервіси Web 2.0, Instagram, соціальні мережі.

Як зазначено у Концепції Нової української школи, «інформаційно-комунікаційні технології підвищують ефективність роботи сучасного педагога, ефективність управління освітнім процесом, а водночас уможливають індивідуальний підхід до навчання». Тобто інформаційна компетентність учнів передбачає впевнене, але водночас критичне застосування новітніх технологій для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, у публічному просторі та приватному спілкуванні; розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо). Доцільним вважаємо згадати про те, що електронні ресурси допомагають учням розвивати вміння вчитися впродовж життя, що є однією з ключових компетентностей учнів згідно Концепції Нової української школи – здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками тощо [1, с. 10].

Використання інформаційних технологій часто пов'язують, перш за все, з дистанційною освітою. Однак вони не менш актуальні й для традиційного навчання. З'явилася також нова форма навчання – blended learning (змішане навчання), в рамках якого поєднуються традиційне (аудиторне) навчання і віртуальне навчання на основі мережевих навчальних курсів, тобто за «контактними»